

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Secțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublici nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Slavii de sud.

(din „P. Lloyd“)

Mișcarea slavilor din Sud o descrie diariul opoziției secesioniste croate, „Pozor“ în chipul următoriu:

De câte ori a venit în ceartă Ungaria cu vre-o naționalitate conlocuitoare, și aceasta s'a opus contra crudității aceleia, cea din urmă a fost totdeauna mielul din fabulă, care a turburat lupului apa. — Astfel s'a întemplat și acum Croației. Croația înainte de 1848 a păcătuit foarte tare contra ungarilor, prin aceea, că s'a opus contra octroiului limbei ungurești și a început a și cultiva limba sa proprie; a păcătuit, fiindcă și-a pretins locotenența proprie, pe care în 1790 din voie liberă o a fost unit cu cea ungurească; a păcătuit, când a voit se înființeze o secțiune independentă croată la cancelaria de curte comună etc. etc. Pe atunci bărbații de stat ai Ungariei n'au fost inventat încă formula „idei de stat” și „Suveranitatea statului unguresc”; năsuințele croaților le numeau „vătămare a santei coroane ungurești.” Ca să și mascheze dinaintea lumii cruditățile ei (politicii maghiari) afirmau încă pe atunci, că mișcarea ilirică este importată din afară, ea stă în legătură cu mișcările slavice, este numai o ramură a panslavismului; adevăratul ei izvor este a se căuta în Moscova și Petersburg, de aici se susține și subvenționează ea prin ruble rusești. Acest joc îl joacă maghiarii și astăzi. În 1868 au încheiat pactul cu unica partidă din Croația conciliantă atunci.

De atunci încoace calcă în picioare pe toată diua dispozițiunile favoritoare Croației din acest pact internațional, celelalte le exploatau spre folosul lor propriu. În fine la cea mai proaspătă călcare a acestui pact, la afișarea insigniilor cu inscripțiune ungurească și croată poporul croat și-a pierdut răbdarea; și s'a pornit apoi neliniscirile. Cine poartă acum vina? Cine a provocat eșecul? În loc de a învinui pe David și Szapary, în loc de a se învinui pe sine însuși, ei se descarcă asupra croaților, ca și când aceștia ar fi turburat apa.

În loc de a se fi pocăit și de a și fi îndreptat greșelile făcute de ani încoace, bărbații de stat din Budapesta și organele lor aruncă toată vina asupra croaților asupra lumii întregi, numai asupra lor nu.

Se afirmă că susceptibilitatea croaților dela 15 August încoace, o a provocat subvențiunea străină, panslavismul și rublele rusești. Înțelepții din Budapesta nu caută pre cei păcătoși în Budapesta, în sinul guvernului unguresc, ci în Petersburg, Moscova Belgrad, Sofia și Cetinie. După părerea lor mișcă-

rile croate stau în nece causal cu propaganda panslavistă și cu cea a slavilor din Sud.

Sensibilitatea din Croația așadară provenită în urma unei noue călcări a pactului de împăcare, călcare care formează numai o zală din lanțul multelor călcări, cei din Budapesta o caută în mișcarea slavilor din Sud, aducându-o în strânsă legătură cu aceasta. În ce constă aceasta mișcare sudslavică? Presupunem că „Pester Lloyd” știe ce se înțelege sub slavismul de sud; știe că sub slavismul de sud se înțelege grupa semințiilor slave, cari în opoziție cu slavii de nord locuiesc în sudul Europei, și că acestei grupe aparțin slovenii, sârbii și bulgarii. Dacă cei din redacțiunea diarului din Budapesta nu au noțiune destul de clară despre referențele limbiciste și etnografice ale acestei grupe, le vom spune pe scurt, că croații și sârbii, cari formează centrul acestei grupe, vorbesc una și aceeași limbă; mai departe le spunem și aceea, că limba slovenă și bulgară are așa de mare asemănare cu cea croată sau sârbească, ele atât sunt de înrudite încât dacă deputații întregii grupe s'ar întruni într'un parlament, ei s'ar pute înțelege, ar pute lucra împreună, și n'ar cădea în strâmtoarea, în care sînt naționalitățile nemaghiare din dieta Ungariei. Și politiciii din Pesta trebuie se fie știind și aceea, că pe vremea, când au ocupat maghiarii patria lor actuală, au aflat aici statul croat, sârb și bulgar perfect. Acestea trei state sînt fapt istoric pe care sute de ani nu l'au putut șterge.

Croația s'a unit mai de timpuriu cu Ungaria, Sârbia și Bulgaria deveni pradă acelor osmani, cari preste un secol și jumătate au domnit asupra a trei părți din Ungaria. Cu toate acestea nefericiri însă nici în Croația, nici în Sârbia, nici în Bulgaria nu s'a stins conștiința independenței statului. Prin loviturile sorței și-au pierdut statul, nu și-au pierdut însă nici odată conștiința aceluia, și conduși de această vie conștiință, s'au silit la toată ocaziunea a și restaura pierduta, sau vătămata independența de stat. Neîntreruptele insurecțiuni ale națiunii sârbe și bulgare asupra turcilor au fost vii proteste contra tiranisărei, reclamațiuni a le dreptului natural și istoric. Sârbul sau bulgarul nu și-a dat nici odată consimțământul la domnirea turcească. Și când au devenit toate țerile sugrumate, singur muntosul Muntenegru a rămas ca fortăreață neinvincibilă a onoarei naționale și a libertății de aur. Mai pre urmă o parte a țerilor sârbești în prima jumătate a seculului nostru și-a recumpărat independența de stat în urma reșcoalei eroice sub Carageorgevici și Miloș cu ajutorul Rusiei înrudite. În

fine tot cu ajutorul acestei Rusii s'a redat în zilele noastre libertate la o parte din țerile bulgare. Ungurul paradează bucuros cu liberalismul, se provoacă cu multă plăcere la luptele sale pentru independența statului. Rákóczy și Tökölyi le servesc de prototip al libertății naționale, resboiul din 1848 l'numesc luptă pentru libertate. Insurecțiunea sârbilor și a bulgarilor pentru libertatea națională și a statului este așadară luptă pentru despotism?

Noi croații ne ținem de membrii vii ai grupeii naționalităților sudslave. Tradițiunile naționale ale fraților noștri de prste Sava au devenit în mare parte tradițiunile noastre. Marko Kraljević este erou național, croat ca și sârb, bulgar și sloven ca și croat. Toate semințiile sudslave și-au intrupat în acest erou pre reprezentantul comun al libertății lor naționale contra tiranisărei asiatică. În cântecele populare și plânge croatul asemenea ca și sârbul căderea țarismului sârbesc. Reinvierea statului sârb și bulgar o a salutat și croatul cu sinceră bucurie.

Aceasta e mișcarea slavilor din sud, sau dacă vă place: politica slavilor de sud. Fiecare seminție spriginesc moralicesce restaurarea și întărirea statului specific istoric și aceasta nu numai cu considerare la consanguinitate ci și cu privire la interesul propriu bine priceput; căci fie-care stat specific și află sprigin în celalalt lui înrudit. Aceasta este lege eternă, basată în însăși natură, care nu se poate nimici prin nici o șireție omenească. Nu există un singur om de stat pe lume, nu politic cugătoriu, care ar crede, sau ar fi convins despre durabilitatea ordinii croate prin congresul din Berlin. Această ordine este temporară și trecătoare, ea este numai cărpitură, și încă cărpitură slabă mai slabă și de cum era pacea de odinioară dela Villafranca pentru Italia și cea din Praga pentru Germania. Despre aceasta sînt convinși oamenii din Berlin, Viena și Budapesta tot atât de bine ca și cei din Petersburg și London cu deosebirea numai, că unii voiesc se susțină multă vreme această ordine, ceilalți voiesc se-o înlocuiască cu una mai naturală și mai durabilă.

Noi croații simpatizăm cu cesti din urmă. Noi am dori ca peninsula balcanică să se grupeze cât mai curând natural și devinitiv, ca să poată începe cât mai curând serioasa muncă a culturii, și prin aceasta se înainteze scopul comun al întregii omenimi. Nu ne putem uni cu aceia, cari nu pentru libertatea lor, pe care nu le-o atacă nimenea, ci spre ași susține egemonia și domnirea lor proprie, le-ar părè bine să vadă pe alții trăindu-se în sclă-

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțozesce de E. B.)

(Urmare).

— Să băgăm frică în dl Italian să nu te lași să te înșele și să-i promiți...

— Cât?

— Două sau trei oare în odaia noastră de rose*).

— El nu va crede în ea! I s'a fi spus că în Svedia, sub domnirea bătrânului episcop, toate aceste s'au ruginit.

— Crezi dta că căpitanul din turnul cel gros are lipsă de vechiturile acele ca să deslege limba unui om, făcut din carne și din oase?

— Dar așa tu crezi?...

— Să-i dăm rose**) până ce va mărturisi, sau până ce va fi spus unde a ascuns dovețile.

*) Odaia de torture.

Nota traducătorului.

**) biciuri.

Nota traducătorului.

— Nu se poate! El va striga și castelul e plin de lume.

— Și vânătoarea? Du-te și dta la vânătoare, mort sau viu, apoi toată lumea are să te înșoțască.

— Tot va rămănea cineva, firear numai lacheii oaspeților mei. Și femeile cele bătrâne? Ele vor dice că eu usez un drept rezervat statului.

— A, da! Dta vei ride! Eu mă însărcinez altcum a arangea treaba: eu am să dic că e un biet om care și-a sdrobit picioarele și acum să face o operație.

— Și îi vei scoate destăinuirile sale.

— Da, de bună seamă... Cine să i le scoată?

— Mi-ar plăcea mai bine să fiu și eu de față.

— Dta știi bine că esti slab de finger și nu poți vedea suferind.

— Adevărat, așa ceva îmi strică stomachul și intestinele... Am să merg ori și cum la vânătoare.

— Dar așa culcăte eară până atunci. Eu mă îngrigesc de toate.

— Și vei găsi pe necunoscutul?

— Acela trebuie că e tovarășul Italianului. Noi nu-l putem găsi de cât prin mărturisirile lui Tebaldo.

— Cu atâta mai mult, că el mi-a oferit a-l aduce... Dară poate nu e același!

— Eu am să-l spovedesc în toate privințele, dormi liniscit.

— A postit Italianul?

— Deplin.

— Apoi du-te; eu voi cercă a mă mai odichni nițel... Tu m'ai liniscit, Iohan... Tu ai totdeauna idei bune; eu slăbesc... Ah! cum am îmbătrânit, Dumneșeule!

Iohan eși, însărcinând pe Iacob să deștepte pe baronul la oarele opt. Iacob era un camarier, care durmea totdeauna într'un cabinet lângă odaia baronului. El era om cinstit și baronul juca cu densul rolul stăpânului cel bun, știind bine că este folositor a avea și oameni bravi împregiurul său, fire-ar numai ca să poată dormi în pace sub paza lor.

Încât pentru Cristian, care dormea totdeauna foarte bine, în ori și ce loc și în ori și ce societate era, se deșteptă după șese oare de somn, se sculă fără șgomot și privi spre cer. Nu se făcuse încă ziua; dară, culcându-se tinărul bărbat earăși, el își aminti vânătoarea, a cărei pregătiri trebuiau să fie începute în momentul acela în castelul nou. Cristian nu era vânător de cât cu privință la istoria naturală. Trăgător abil, el n'avea nici când pasiunea a omori sălbătăciuni ca să ucidă timpul și să și arefe desteritatea sa; dară o vânătoare de urși îi oferea interesul unui lucru nou, pitoresc sau interesant din punct de vedere zoologic. El se simți

vie. În sensul acesta intrăm cu plăcere în mișcarea slavilor din sud, și nu ne sfim a o mărturisi aceasta în public și fără rezervă.

Și dacă aceasta mișcare ar lua o direcțiune ca să se elibereze țerile slavice de sud, cari încă nu sunt libere, noi nu le vom denega spriginul, pe care ni-l permite datorința față cu regele nostru și față cu dreptul internațional.

Revista politică.

Sibiu, în 14 Septemvre

După scirile sosite la Budapesta despre conferențele ministeriale, în desbaterile din acestea nu s'a propus nici o stergere în bugetul anului viitoriu. Cu toate acestea în preliminarul anului 1884 se vede un *minus* cam de un milion și jumătate la pretensiunile pentru armată. Dacă ar fi numai adevărate scirile acestea.

În dieta galițiană desbaterile încă n'au trecut preste verificațiunea deputaților. Polonii însă au atins mai de multe ori coarda împăcării cu rutenii. Vocea aceasta pacinică din partea polonilor nu s'a auzit acum întâiași dată. Polonii au mângăiat pe ruteni cu împăcarea chiar și în sesiunea trecută a senatului imperial. Ei diceau, că împăcarea este o afacere casnică a Galiției și așa îi îndrumară pe ruteni la cea mai de aproape dietă galițiană. Polonii însă s'au mărginit cu ocașinea alegerilor la dietă a pune pe ruteni în situațiunea de a nu putea face nimic. Acum se vorbește că sub patronanța principelui Ciartoriski se pregătesce o împăcare nouă cu rutenii. De ce natura are se fie împăcarea aceasta se vede lămurit din împregiurarea, că deputații ruteni, cari s'au putut străcura în dieta galițiană, n'au putut obține dela deputații poloni nici batăr atâtea subscrieri ca să poată îndeplini numărul de douăsprezece, cu care se se spriginească o propunere în favorul limbei rutene în școală și în oficiu. Într'aceea rutenii nu desperează. Puțini câți sunt s'au organizat în club național. Clubul rutenilor s'a pus pe lucru și se pregătesce a întimpina cu proteste toate nedreptățile din partea polonă.

Deputații croați s'au înțeles să fie în Budapesta două zile înainte de deschiderea parlamentului. Scopul acestei înțelegeri este o procedere uniformă din partea tuturor față cu situațiunea. „Pozor“ țiarul secesionistilor nu este invoit cu procedura aceasta și pretinde abținerea dela desbaterile din dieta unguerească.

Ministrul president Brătianu a convorbit alaltaeri timp mai îndelungat cu contele Kalnoky, la ameați a făcut vizită ministrului president Tisza și eri a fost primit în audiență de împăratul.

Regele Serbiei este pe drum către casă. După o telegramă de eri scupștina sârbească s'a deschis prin un ucas, fără ca să aștepte sosirea regelui la Belgrad. Scupștina este convocată în sesiune estraordinară și are numai un obiect de desbatere, al convențiunei căilor ferate. Dacă scupștina s'ar opune și n'ar primi convențiunea, ministerul este hotărît a disoalve scupștina și a ordina alegeri nouă.

Din Croația.

Cugetam că nu vom mai avea lipsă de o rubrică specială despre Croația. Foile oficioase pline de linisce ne făceau pe un moment se credem, că

cel puțin odată, în afaceri ca cele din Croația, vor spune și ele adevărul. Ciocnirea dela Farcașevați ne-au desamăgit și ne pune totodată pe gânduri, pentru cele ce se vor mai fi întemplant prin Croația.

În revista din numărul trecut am dat o schiță scurtă despre ciocnirea sângeroasă dela Farcașevați. Acum vădend ce însemnătate i se dă acelei ciocniri din partea mai multor țiare, reproducem, după una din foile vieneze telegrama următoare:

Agram, 23 Septemvre. Afacerea dela Farcașevați a fost una din ciocnirile cele mai sângeroase dintre popor și miliție, în toată mișcarea actuală. Raportul oficial despre aceasta a sosit numai astăzi. Conform acestuia Labas, secretariul vice-comișiatului, a fost trimis din oficiu la Farcașevați. Răspândindu-se fama despre sosirea lui în localitate, mulțime de popor mare s'a adunat și striga funcționarului, că și ele unul dintre maghiaroni și de sigur că a adus insignii ungueresci cu densus. Mulțimea a luat atitudine amenințătoare, sbera, injura și amenința pe Labas cu moarte. În loc nu era de cât un simplu post de gendarmerie cu patru oameni dela milițiani.

Provocarea acestora: să se împrăscie mulțimea a fost întimpinată cu risete desprețuitoare și amenințări nouă. Labas s'a retras și a raportat numai decât comisariului guvernial Fodroczy din Kreuz, cerend și asistența militară cu care se aresteze 5 matadori. Sub comanda locotenentului de milițiani Ferlan, se trimiseră 13 milițiani la Farcașevați, lângă cari s'au alăturat cei patru cari erau deja acolo. Ferlan a ajuns acolo la oara una după meșul nopții și a aflat în piața satului două focuri mari, în giurul căror ședeau cam la 600 de oameni conversand cu interes. Când mulțimea a vădut milițianii, unul dintre țerani a strigat în limba nemțeească: „Sus!“ Atunci toți s'au sculat și strigand *urra* au dat năvală asupra milițianilor. Mulțimea era înarmată cu ciomege, cu securi, cu coase, chiar și cu puci și cu pistoale. Abia a succes milițianilor să se așede, ca zidul casei comunale să le servească de apărare la spate. Locotenentul Ferlan a provocat pe oameni să se împrăștie. La provocările sale cu voce înaltă a primit răspunsul: „mișeilor, vouă nu ve este permis să pușcați. Și noi sântem soldați! Nu ne temem de voi!“ Grindina de pietri a sburat asupra milițianilor. Mulțimea strigand *urra* se aporopia năvalind; oficerul se vădu amenințat din toate părțile și a comandat o salvă asupra mulțimei furioase. Cu atât mai selbatecă era năvala poporului; mai multe pușcături se daseră din mijlocul poporului, trei revoltanți năvaliră asupra comandantului, doi oameni ai despărțemintului militar, acoperiți de torenți de sânge au cădut la pământ, unul, Stefan Crstnic, rănît greu în șolduri, celalalt, Adolf Russ, fu lovit greu cu o peatră ascuțită în cap. Mulțimea însă s'a împrăștiat curend, fugend mâncand pământul în toate părțile. În loc au rămas mai mulți cădăți. Mulți au fugit în cucuruze. Linisce se restabilî de ocamdată. Medicul care veni în fața locului a constatat la 6 tumultanți moarte, la patru rani de moarte la mulți alții rani grele, pe când cei ușor rănîți au fugit și nu se pot erua. N'a trecut mult și mulțimea a început a se aduna de nou și a lua atitudine amenințătoare. Spre a se evita mai departe, oficerul, care încă era rănît s'a tras la St. Ivan-Zabno. În ziua următoare au sosit două companii recuirate

prin telegraf dela Agram, au ocupat localitatea și au arestat pe mulți.

În Primislie, plasa Sluin, s'a depărtat cu violență în noaptea dela 19 spre 20 insigniele dela oficiul postal din partea onora, cari au rămas până acum neeruați.

Din toate părțile se reprobează procederea unor creditori, cari pe lângă toată febrerea în popor cer ducerea în deplinire a esecutiunilor. În Bukovie (comuna Bistra, vicecomișiat Agram) eri din astfel de cause s'a întemplant versare de sânge. Țeranul Hrlice și fiul seu s'au opus a li se mâna pe calea esecutiunii unica vacă, cu care ocașine cel dintâiu a fost impus cu baioneta. Poporul adunat amenință pe esecutori și gendarmi cu moarte, s'a împrăștiat însă vădend că gendarmeria capătă sucurs.

Esecutiunile pentru dare sânt sistate în toate părțile rescalate.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Brad, 8 Septemvre 1883. Dela conferințele învățătorești din districtul Zarand, ținute în Brad, începend din 21—24 August 1883.

Promisesem a reveni la conferințele învățătorești ținute în Brad, și acum vin a'mi împlini promisiunea rugându-ve pentru ospitalitate...

Duminea în 21 August, binișor de dimineață, comisariul consistorial Dr. Ioan Crișan însoțit de vre-o 10 învățători merșeră la biserică spre a lua parte la serviciul dumneșesc. Dar ce se veđi! Precand eu așteptam se ved în biserică noastră din Brad o mulțime de învățători, directori școlari și popor mult, pre atunci mi fu mai mare surprinderea afland biserică aproape goală. Parochul local — nu fie imputat — se fie umblat anume nu putea se între mai de dimineață. La oarele 8 și 1/2 a fost finit serviciul dumneșesc. Mi am țis în mine: oare de unde se provină atât indiferentism față cu biserică?

Pre la oarele 10 antemeridiane se începură conferințele în sala gimnasiului nostru din Brad. Prezenți erau comisariul consistorial, președintele reuniunii d. G. Părău, membrii comitetului central, și câți-va învățători, cu totul prezenți 22 inși.

Președintele reuniunii bineventand pre membrii adunați prin o cuvântare acomodată declară ședința de deschisă.

Urmă apoi cetirea circulariului consistorial de convocare, precum și hârtia Cons. prin carea de comisariu pentru districtul Zarand era denumit dl Dr. Ioan Crișan. Premergend aceste, comisariul prin cuvinte binesimțite atrase atențiunea învățătorilor prezenți asupra însemnăței conferințelor. Cuvântarea comisariului fu primită cu vii aclamațiuni de „se trăiască“.

Notariul adhoc al reuniunii dl P. Rimbaș dede cetire statutelor aprobate ale reuniunii. Cu aceste ședința primă se ridică.

În ședința a doua din 22 August începută la 8 oare antemeridiane, după verificarea protocolului urmă constatarea membrilor prezenți. Pre basa listelor întrate din ppiatul Zarand și Geoagiul I numărul membrilor este de 60 ordinari și 5 estraordinari, cu totul 65. Din Geoagiul al II lista nu s'a trimis.

Pre basa listei din anul espirat numărul membrilor din toate 3 ppresbiteratele era de 85 membri. Din acestia au fost prezenți, 22 ordinari și 4 estraordinari din Zarand, ear din Geoagiul I numai 4 ordinari cu totul 30. În tot decursul conferințelor nu au fost mai mulți prezenți. De aci ușor s'ar putea deduce că învățătorilor noștri nu le zace

deodată deștept cu desevărșire și deplin hotărît a merge să vadă spectacolul acela deși nu credea a-l vedea întreg, pentru că avea să revină să și pregătească reprezentația sa cu dl Goeffe.

În seara premergătoare, înainte de ce a adormit, el atinse cu vreo câteva cuvinte vânătoarea aceasta, doctorul în drepturi însă nu era aplecat acestui proiect, fiindcă nu găsea nici o plăcere întrânsul. Cristian prevedea că ar da de opozițiune din partea bunului său unchiu și sciindu-l complexant, el și prevedea că densus va ceda.

— A! cugeta el, mai bine va fi, să es fără șgomot și să-i las două cuvinte pe hârtie, ca să nu se nelinisească despre mine. El va fi cam supărat fi va fi urît, fiind singur la dejun; dară el mai are de lucru, are să mai vorbească cu dl Stenson; eu poate mă reintorc la vreme ca să nu prea simță singurătatea sa.

Cristian eși frumușel din odaia păzitorului, se îmbracă în odaia ursoacei, își puse din obicei și din precauție masca sa sub pălărie și eși prin gaardul învilit încă în tăcere și în intunerec. De aici Cristian trecu în grădina pustiuță de earnă, cobori spre lac, și vădendu-se pe calea aceasta cu mult mai aproape de țerm decât pe cărarea de nord el traversă o mică distanță pe ghiță, ajunse așa solul solid și luă direcția spre castelul nou.

În același moment, Iohan trecea ghița din partea opusă. El veni se pândescă în Stollborg fără a sci, că a scăpat vênatul său, ce tocmai voia să-l prindă.

XII.

Cristian nu aștepta să găsească pe maiorul în castelul nou. El scia că tinernul oficer petrecea fiecare noapte sau fie-care dimineață, după festivitățile castelului în bostoella sa din apropiere. Fiind că nu întrebese în care direcție este vila aceasta el nici nu o căută. Intențiunea sa era a observa din îndepărtare pregătirile vânătoarei și a se amesteca între țerării însărcinați cu goana generală.

El mergea încă pe cărarea țermului lacului când crepa de diuă și putea distinge un bărbat venind spre el. El lăsa repede masca sa în jos, dară o ridică îndată recunoscend pe locotenentul Osburn.

— Pe onoarea mea! îi duse acesta întindendui mâna, imi pare bine că te întâlnesc aici. Tocmai pe dta te caut, și întâlnirea aceasta ne face să câștigăm cel puțin o jumătate de oară din ții. Să ne grăbim, maiorul te așteaptă.

Ervin Osburn se întoarse și merse înainte; la vre-o câți-va pași el se îndreptă în stंगा spre munți. După-ce Cristian, urmându-l, sui vre-o câteva minute un deluț mic, el veđu la picioarele sale într'o strimtoare, două sănii și pe maiorul; acesta cât îl observase, îl întimpină vesel.

— Bravo! esclamă el, dta esci punctuos prin spiritul divinațiunei. Dar cum de ne-ai găsit aici?

— Eu n'am sciut unde să viu, răspunse Cristian; am plecat într'un noroc spre castelul nou.

— Ei bine, avem noroc de dimineață; semn că vânătoarea are să fie bună... Așa, dta esci bine costumat, ca și aseară; dară nu esci încălțat și armat după împregiurări. Din norocire eu am prevădut aceasta și avem toate ce-ți trebuie. Într'aceea ia blana aceasta și să plecăm îndată. Avem să mergem departe și țiuva nu va fi prea lungă ca să isprăvim toate.

Cristian se aședă împreună cu Larrison într'o sanie mică țerănească, foarte ușoară, cu două locuri de șeșut și trasă de un singur cal mic de munte. Locotenentul se aședă cu caporalul Duff, un suboficer bătrân și espert, în ale vânătoarei într'altă sanie de aceeași tormă. Maiorul apucă înainte și cu toții o luară la galop mic.

— Trebuie să scii, țise maiorul către Cristian, că avem să ne grăbim cu vânătoarea din parte-ne. Nu doară că n'ar fi vênat și trăgătorii lumii pe bunurile baronului, el însuși este vênător foarte erudit și forte curagios; dară fiind că la goana de astăzi vor fi mulți din oaspeții săi, cari nu se prea pricep la vânătoare și cari sânt mai mult pretențioși decât abili, este foarte de temut că ei vor face mai multă larmă decât ispravă. Și altmintrele,

din destul la inimă progresul în științe. Aceasta se poate afirma cu atât mai mult cu cât chiar cei din apropiere nu au participat. Vor fi și altele, multe cauze a neparticipării, de cari se va vorbi mai târziu.

A preles în urmă membrul I. German despre „verb“ astfel precum se pretinde dela ori care învățator, carele e conșcui de chemarea sa. Prelegerea după unele mici observări ale comisariului, se dechiară de „pre deplin esauriată și reușită.“

În ședința a III din 22 August p. m. după verificarea protocolului se prezintă rugarea alor 7 învățatori din tractul Geoagului al II-lea spre a fi absolvați dela participarea la conferințe în Brad. Preste rugare s'a trecut la ordinea zilei. Urmară apoi două prelegeri practice din limba română. Membrul A. Hodoș în pozițiune de învățator tractează piesa „Cartea“ din Abecedariul de I. Popescu. Prelegerea în urma unor obiecțiuni făcute de I. Felea, P. Rimbaș, I. German și comisariul se dechiară de reușită. Nu tot astfel se întâmplă cu prelegerea practică despre „verb“ ținută de T. S. mai întâiu apoi de P. P. Cu ocaziunea prelegerei despre „verb“ s'a putut convinge ascultătorii că învățatoriul trebuie să se pregătească bine la ori-ce prelegere, tot odată că „teoria sine praxi sicut rota sine axi.“ Și aici s'a vedut lipsa — din trecut — a unei scoale bune de model de mult acceptate — au fost foarte, bine primite de către învățatori.

În ședința IV din 23 August ante m. s'a continuat espicarea normativului prin comisariu dela § 69 lit. C. până la §. 70.

Membrul I. Felea ține prelegere despre cuvântul „ac“ cu începătorii. Prelegerea fu declarată „de reușită.“

Urmă apoi din partea dlui comisariu instruirea în mod intuitiv, cum au să se poarte matriculele, diarele, cataloagele, cronica scolară, listele de absenții cum să se pregătească. Scoala noastră până acum diferea foarte mult în purtarea matriculelor și a celorlalte formulare menționate. Câți învățatori în atâte forme se purtau matriculele, diarele etc. ear de cronica scolară mulți învățatori nici idee nu aveau. Ce se mai țic apoi despre pregătirea listelor de lenevire, cu cari s'a făcut atât abus până acum. Destul va fi a amintit, că în cele mai multe tracte ppresbiterali listele de lenevire s'au predat direct de către învățator primariului, carele dispunea după plac de ele. Activitatea comitetelor parochiali față de școală era aproape nulă, în cele mai multe locuri. Normativul scolar însă și formularele susmemorate vor introduce ordine, controlă severă și punctualitatea în toate afacerile scoalei noastre populare. Chiar de aceea espicarea normativului și a formularelor memorate.

După constatarea membrilor prezenți s'a purces la alegerea oficialilor pre baza unei liste. S'au ales de președinte G. Părău adm. ppsc. de vice-pres. I. German, secretari: P. Rimbaș și Al Vlad, cassariu I. Rus, controlor: I. Jurca, bibliotecariu Anania Hodoș, membri în comitet: T. Tomescu, G. Ignaton, P. Radu și A. Mihaș.

Urmează apoi tractarea și espicarea pre larg a normativului începând dela § 61 până la § 69 lit. C. prin comisariul consistorial. Espicările destul de lămurite, fură ascultate cu toată atențiunea. Cu aceste se fin ședința a doua.

În ședința a V din 23 Aug. p. m. primul obiect pus în discuțiune a fost: raportul comitetului central și referada unei comisii de 3 membri asupra aceluiași raport. Punctele mai însemnate din raport a fost cele referitoare la activitatea despărțământului I (Brad) al reuniunii. Voiu amintă numai unele puncte.

Comitetul central al reuniunii a fost întrunit numai odată în 7 August v. a. c., în aceea ședință s'au desbătut toate curențiile reuniunii; și s'au aprobat conclusele luate

goana cu țeranii n'are interes mare, precum te poți convinge, când după ce ne vom fi făcut espicțiunea, vom reveni preste munții, care i veți acolo sus. Goana aceasta este un omor în adevăr laș: să încungiură bietul urs, care nu vrea să easă totdeauna din vizuina sa; îl sparie, îl chinuesce, și, când easă în sfârșit ca să se improtivească sau se fugă, îl impușcă fără pericol de îndărătul rociului, unde stau scunții de desperarea sa. Și nefindu-le procedera aceasta destul de picantă, foarte adese ori se întâmplă că nerăbdătorii și stângacii vânători strică toate, și animalul scapă înainte de ce-l poți ajunge. Noi avem să procedem altfel fără mânători, fără larmă și fără câni. Am să-ți spuie ce este de făcut, când se va apropia momentul. Și, crede-mă, vânătoarea cea adevărată este ca toate plăcerile adevărate: să fie fără mulțime. Ea este o partie fină, dară numai între amici sau între persoane anume alese.

— Eu am dară, răspuse Cristian, a vă mulțămii duplu, fiind-că mă lăsați să iau parte la desfătarea aceasta intimă; dar espică-mi cum de aveți voia a ucide vânatul baronului inaintea lui. Eu l'ași fi cređut mai jaluz de prerogativele sale de vânător s'au de drepturile sale de proprietar.

— Vânatul, ce vrem să omorim nu este al său. Proprietățile sale sunt considerabile, dară har dom-

în cele două adunări generale ale despărțământului I Brad, ținute una în 14 August 1882, ear alta în 23 și 24 Iunie a. c. precum și conclusele luate în comitetul despărțământului, ținut în 30 Decemvre 1882 și în 7 Iunie a. c.

Tacse dela membrii reuniunii — 85 inși — nu s'au incassat. Reuniunea ca atare nu dispune de bibliotecă.

Destulă activitate a dovedit comitetul despărțământului I Brad. Învățătorii din tractul Zarandului încă din 1880 s'au constituiți în reuniune. Pirmul președinte a fost: Nicolau I. Mihălțian, fost protopresbiter, ear dela repausarea aceluia și până în presente a fost președinte învățatoriul I. German.

Comitetul despărțământului a fost convocat de 4 ori conform statutelor, dar din lipsa de membrii s'au întrunit numai de două ori. S'au executat 27 concluse ale adunărilor și comitetului. Toate curențiile au fost rezolvite. Numărul membrilor despărțământului au fost 40 inși — ordinari. —

Cassa despărțământului la 23 Iunie a. c. a avut 18 fl., în obligațiune.

Despărțământul dispune de o bibliotecă frumoasă: 76 opuri în 86 volumi în preț de 120 fl.

Aici trebuie să notez că opurile s'au toate cumpărate. Bani atât cei din obligațiune, cât și cei dați pentru cărți nu s'au tacse dela membrii, ci au fost câștigați prin arangiarea unor petreceri de către comitetul despărțământului, carele a fost spriginit mult și de către corpul profesoral din Brad.

În personalul învățătoresc din Zarand au fost 10 schimbări — 10 învățatori au trecut în alte tracte, și înlocu-le au venit alții.

Despărțământul a fost distins cu „diplomă de recunoștință și mulțămită“ de către arangiatorii esposițiunii de cărți vechi din Budapesta.

Cărți spre cetire din biblioteca despărțământului au scos numai 10 inși, adecă țece inși din 40. Semn învederat că gustul de cetire nu se cultivă de ajuns. Ori poate este și un blăstem pe noi, ca nici în oarele libere să nu cetim nimic?!

A murit un învățator.

Din conclusele luate în adunarea generală a despărțământului s'au de amintit:

1. Adunarea despărțământului din 23 Iunie a. c. a cedat biblioteca sa cu dreptul de folosință reuniunii districtuale.

2. S'a luat dispozițiuni ca învățatorii să-și procure — în însoțire foi pedagogice și politice române.

3. S'a dictat pedeapsa de 1 fl. învățătorilor, cari fără motive au absentat dela ședințe.

4. Budgetul despărțământului a fost aprobat la intrate cu 102 fl., ear la erogate cu 22 fl. v. a.

Raportul comitetului central fu luat spre știință, la propunerea comisii de 3 inși.

Dintre propunerile comisii primite de adunare s'au de amintit:

1. S'a însărcinat comitetul central a pregăti un regulament referitor la încassarea tacselor, și altul la manipularea bibliotecii.

2. S'a aprobat pedeapsa de 1 fl. pentru învățatorii, cari nu au participat la adunare fără motive.

Cu ocaziunea dictării pedepselor, un murmur se auđi între cei de față. „Nici unul nu căpătară diurne pentru conferințe“. Eată dar încă o cauză pentru carele conferințele s'au răscolite.

Era deci lucru natural să se ivească propuneri cum să-și poată căpăta învățatorii diurnele pentru conferințe. Membrul extraordinar Simeou Băcilla a propus și adunarea a primit ca: oficiile ppresbiterale ale districtului să se recerce

nului nu este toată țeara a lui. Veđi acești munți frumoși ce se înalță inaintea dtale: acolo este frontiera norvegiană, și la poalele petroase a acestor uriași, vom afla o grupă de dealuri cu numele Blaakdal. Acolo trăiesc nesce țerani liberi și proprietari în sinul deșerturilor sublime, uneori, căci vârfurile munților nu s'au adeseori limpede și curate ca astăzi. Ei bine, dela unul din acești danemani (căci așa se numesc ei) amicii mei și eu am cumpărat ursul a cărui vizuină el a găsit-o. Danemantul acesta, om foarte interesant pentru cunoscințele sale de specialitate, locuesce într'o regiune minunată și cam greu accesibilă cu trăsura; însă cu ajutorul lui Dumnezeu și cu acești buni cai mici de munte o să ajungem la ținta noastră. Noi vom dejuna în casa sa; apoi el însuși ne va fi călăuz pe lângă domnul urs, care, nefind mai naite gonit de flecari și de fanfaroni, ne va aștepta cu încredere și ne va primi cum îi va plăcea. Dară veđi, Cristiane veđi ce spectacol frumos! Ai veđut deja fenomenul acesta?

— Nu, nu l'am veđut încă, esclama Cristian transportat de bucurie, și s'au fericit că-l veđ împreună cu dta. Este un fenomen ce-l cunosc numai din auđite, o paralie minunată!

(Va urma)

epitropiele parochiale ale transpune cu 8 zile înainte de adunarea generală, diurnele pentru învățatoriul din comuna respectivă.

Membrul I. German a făcut aditamentul ca: unde se vor escrie concurse pe viitor pentru învățatori, să se defigă pe lângă salariu 5—10 fl. spese de conferințe.

Tot din partea acestui membru se făcură propunerile ca: comitetul central se ia dispozițiuni a se ține o ședință publică cu ocaziunea adunării generale în favorul reuniunii și a 2-a ca: să se înființeze cassele de păstrare scolare cu 1 Octomvre 1883.

Ședința se finesece cu o prelegere practică a învățatorului A. Mihaș. Acesta a tractat piesa „Copilul, vaca și grădina“ din cartea de I. Popescu. Prelegerea după unele obiecțiuni ale membrilor: I. Rus, I. Felea, I. German, P. Rimbaș și ale dlui comisariu se declară de reușită.

Ședința a VI din 24 August. În aceasta ședință s'a continuat espicarea normativului §. 97. p. 2 „Limba română“ până la punct 3 precum și espicarea sistemului de 6 despărțăminte.

Prelegeri practice s'a ținut una „despre frângerile comune“ de P. Rimbaș. Prelegerea după unele reflexiuni — asupra metodelor de pertractare, și asupra ținutei propunerilor — făcute de către I. German și dl comisariu Dr. I. Crișian fu declarată de pre deplin reușită.

Dintre propunerile acestei ședințe s'au de amintit:

1. S'a recomandat învățătorilor a introduce în scoale ortografia fonetică.

2. Propunerea membrului I. G. de a se atrage atențiunea Ven. Cons. asupra învățătorilor din Zdrapți, Buceș, Curechiu, Luncoiu de jos, Potingani, Tătăresci, Lunca, Ruda, Stanigia, Săliște, cari începând din 1880 nu au participat la nici o ședință, și s'au arătat cu totul indiferenți.

3. Propunerea aceluiași membru de: a se ruga Ven. Con. pentru escrierea unor premii — pentru cele mai bune opuri scolastice edânde în decursul anului scolarului curent.

F'ind esauriate agendele reuniunii, după o vorbire a dlui comisariu, în carea își arată satisfacțiunea față de interesul dovedit de cei prezenți — ședința fu închisă prin presidiu, conform usului. Veteranul paroch și învățator I. Jurca, mulțămesc dlui comisariu pentru zelul său neobosit și pentru bunavoință ce a arătat în tot decursul conferințelor față de cauza scolară. Între aclamațiuni de „să trăiască dl comisariu“ ne depărtarăm din sală.

Correspondentul.

Varietăți.

* (Noul comite suprem) al comitatului Sibiului M. de Brennerberg a sosit Marți cu trenul de 2 oare după ameađi. La gară a fost întâmpinat de vicecomitele Sennor și de funcționarii ceialalți ai comitatului, de directorul poliției și de funcționarii universității.

* (Desconsiderarea sârbătorilor noastre.) Dela Gușterița ni se împărtășesc, că dregătoria comunală, cu toate că i s'a atras atențiunea că în 14 Septemvre românii sârbăză înălțarea crucei, totuși au mână pe români, pe aceea zi, la facerea drumului, amenințând cu pedeapsă pe acei cari nu se vor supune ordinului. Ni se mai împărtășesc că o astfel de procedere a mai avut loc și de alte ori. Ne-ar veni să nu credem că în nemijlocita apropiere de Sibiuiu se emit astfel de ordini, dacă nu ni s'ar fi asigurat în mod demn de credință, că așa se întâmplă.

* (Alegerile în reprezentanța comitatului Sibiului.) Conform unei publicațiuni a vicecomitelui, basată pe concludul adunării generale a comitatului Sibiului din 11 Iunie a. c. Nro. 72, s'au de îndeplini locurile reprezentanților esțiți în înțelesul §. 28 alinea a 3 din articolul de lege 42, anul 1870 prin alegerea ce se va face în 6 Octomvre n. Spre sfârșitul acesta se vor afla la toate oficiile comunale listele contribuenților cu dări sau imposit, rectificate pentru 1884, spre vedere.

Ducerea în deplinire a alegerii va fi în modul următoriu: a) Cercul dintăiu de alegere al cetății Sibiului alege 7 membri în sala dela „împăratul romanilor“; b) cercul al doilea al cetății Sibiului alege 8 membri în sala ședințelor comunității; c) cercul al treilea al cetății Sibiului alege 7 membri în sala reuniunii industriașilor; d) cercul dintăiu al cetății Sebeșului alege 4 membri în sala ședințelor comunității; e) cercul al doilea al cetății Sebeșului alege 3 membri în sala hotelului cetății; f) cercul rural al Sebeșului alege 3 membri în localitatea oficiului pretorial al Sebeșului; g) cercul electoral al Miercurei alege 6 membri în localitatea oficiului pretorial; h) cercul Săliștei alege 4 membri în localitatea oficiului pretorial; i) cercul electoral al Cristianului alege 4 membri în cancelaria comunală din Cristian; k) cercul electoral al Cisnădiei alege 4 membri în cancelaria comunală din Cisnădie l) cercul electoral al Slimnicului alege 4 membri în cancelaria comunală din Slimnic; m) cercul electoral al Gușteriței alege 5 membri în cancelaria comunală din Gușterița; n) cercul electoral al Bradului alege 5 membri în can-

celaria comunală din Brad și în fine o cercul electoral al Nocrichiului alege 6 membri în localitatea oficiului pretorial.

Dreptul electoral activ și pasiv îl au toți câți sânt introduși în listele electorale dietale pe anul 1883.

La începutul alegerii se vor alege 4 bărbați de încredere din mijlocul alegătorilor (în înțelesul §-lui 44 alinia 2 din articolul de lege 42 din 1870.)

* (Stațiunea telegrafică) din Elöpatok pentru sezonul de vară a încetat de a funcționa.

* (Plecarea batalionului al 4 dela regimentul de infanterie Marele duce de Baden Nr. 50 la Bosnia. Batalionul a plecat în 11/23 Septemvire. Garnisoana fitoare a batalionului va fi în Dolni Tuzla. Cu o și înainte a avut loc și un banchet la care a luat parte și comandantul fortăreței Alba-Iulia, de unde pleacă batalionul.

Loterie.

Mercuri 26 Septemvre 1883.

Brünn: 11 8 9 83 15

Bursa de Viena și Pesta.

Din 25 Septebre n. 1883.

	Viena B-pesta	
Renta de aur ung. de 6%	119.40	119.30
Galbin	5.69	5.69
Napoleon	9.50 ¹ / ₂	9.50
100 marce nemțesci	58.60	58.60

Nr. 253. [529] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de învățătoriu la scoala poporală gr. or. rom. din Zam se scrie prin aceasta concurs cu termenul până la 25 Septemvre st. v. a. c.

Cu acest post este împreunat un salariu de 110 fl., și 20 H-litre cucuruz sfărmit, 4 H-litre grâu, 5 orgii lemne și quartir în edificiul scoalei.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne petițiunile lor până la termenul indicat instruite conform legilor în vigoare oficiului protopresbiteral gr. or. al tractului Iliei mușșane.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Iliei.

Alecsiu Olariu m. p., adm. ppresb.

Nr. 143. [528] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la scoala confesională gr. or. din Mihalțiu cu termen până la 25 Septemvre a. c.

Cu aceasta stațiune sânt împreunate următoarele emolumente:

1. 6 jugere 800⁰ arătură.
2. Dela 400 ferdele cucuruz din capital, interesele statorite de comitetul parochial.
3. Grădină de legumi lângă scoală.
4. Quartir liber și lemne de foc pentru învățătoriu și scoală.

Doritorii de a ocupa acest post au ași subșterne cererile instruite cu toate documentele prescrise de legile în vigoare subscrisului până la termenul susindicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. Alba-Iulia, 7 Septemvre, 1883.

Alecsandru Tordășan m. p., protopresbiter gr. or.

Nr. 300 [519] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunilor de învățători la scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate se scrie prin aceasta concurs cu termen până la 25 Septemvre st. v. a. c. în care și se vor ținea și alegerile.

1. Têmpa cu salariu anual 200 fl. v. a. din cassa bisericeii în rate lunare anticipative, quartir în edificiul scoalei cu grădină și lemne de încălțit.
2. Beșan cu salariu anual de 150 fl. v. a. dela popor, quartir cu grădină și lemne de încălțit.
3. Găunoasa cu salariu anual de 150 fl. v. a. dela popor, quartir și lemne de încălțit.

Cei ce voesc a reflecta la vre una din aceste stațiuni au asi așterne suplicile lor de concurs, instruite conform legii și normativelor în vigoare, până la termenul indicat, la subscrisul Deva la 5 Septemvre, 1883.

În conțelegere cu comitetele parochiali.

Ioan Papiu m. p., protopresbiter.

Nr. 387 [515] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii învățătoresci la scoala noastră confesională gr. or. din comuna „Lunca“, Protopresbiteratul gr. or. al Zarandului, se scrie concurs, cu termenul până la 25 Septemvre a. c. st. v.

Salariul împreunat cu acest post

învățătoresc e 150 de fl. v. a., quartir și lemne de încălțit.

Petițiunile concursuale, instruite în sensul legilor și a regulamentelor din vigoare au a se așterne subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Brad, 30 August 1883.

Georgiu Părău m. p., adm. protopresb. al Zarandului.

Nr. 264. [520] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunii de învățătoriu în comuna Hepria. protopresbiteratul Sebeșului se scrie concurs cu termen până la 25 Septemvre st. v. a. c.

Emolumentele sânt:

Salariu: 200 fl. quartir natural cu grădină și lemnele trebuincioase. Cererile instruite conform prescriptelor din vigoare sânt a se adresa la subscrisul oficiu.

Sebeș 2 Septemvre, 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or.

Nr. 234 [523] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor învățătoresci devenite vacante la scoalele confesionale gr. or. în comunele mai jos însemnate ținătoare de protopresbiteratul Gioagiului II se scrie concurs cu termenul până la 25 Septemvre, a. c.

1. Almașni mare, cu salariu anual de 150 fl., quartir în edificiul scoalei și lemne pentru încălțit.
2. Bozeș, cu salariu anual 150 fl., victuale în valoare de 24 fl. quartir în edificiul scoalei și lemne pentru încălțit.
3. Bulbuc cu filia Curpeni cu salariu anual 120 fl., victuale în valoare de 24 fl., quartir și lemne de încălțit.

4. Gioagiu cu salariu anual de 200 fl., quartir în edificiul scoalei și lemne pentru încălțit.

6. Glodși Nădăștia cu salariu anual de 150 fl. quartir grătuit și lemne pentru încălțit.

Varmaga, cu salariu anual de 150 fl., victuale în valoare de 14 fl., quartir grătuit și lemne pentru încălțit.

Doritorii de a competi la aceștea stațiuni învățătoresci au a așterne cererile instruite conform prescrișelor dii vigoare până la termenul mai sus indicat la subsemnatul oficiu.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Geoagiului II.

Șecăremb, 28 August, 1883.

Sabin Piso m. p., protopresbiter.

Nr. 162 [524] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunii de învățătoriu în Cicio-Giurgesci, ppresbiteratul Dejului se scrie concurs cu termen până la 25 Septemvre st. v.

Emolumentele sânt:

- a) În bani 150 fl. v. a.
- b) folosința alor 14 Jugere 329⁰ pământ, arătoriu, fenaț și pășune din care 1 Juger și 353⁰ intravilan.
- c) Locuință liberă în una odae a edificiului scolar.
- d) Lemnele de foc necesari.

Suplicile instruite conform prescriptelor din vigoare sânt a se ascerne

până la indicatul termen la subscrisul oficiu în Giurgesci per Retteg.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Dejului.

Nr. 272 [525] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela scoala poporală din B. Sat afiliată cu Bucium Muntari se deschide concurs până la 24 Septemvre a. c.

Emolumentele sânt:

Salariu anual de 200 fl., quartir și lemne pentru încălțit.

Doritorii de a ocupa acest post au de ași subșterne petițiunile instruite conform legilor din vigoare la subscrisul până la termenul mai sus indicat.

Abrud, 20 August 1883.

Comitetul parochial din Bucium

Sat în conțelegere cu

Ioan Gall m. p., Protopresbiter.

Nr. 238 [522] 2—3

CONCURS.

Spre întregirea stațiunii de învățătoriu din parochia română gr. or. Miluan, protopresbiteratul Ungurașului, prin aceasta se scrie concurs până în 24 Septemvre a. c. pelângă următoarele emolumente:

1. În bani 100 fl. v. a.
2. În bucate 40 mēșnri mari cu grăunțe în valoare de 50 fl.
3. Lemne 3 orgii din care e a se încălți și scoala.
4. 3 punți lumini.
5. Hârtie de scris 3 conți.
6. Quartir în edificiul scoalei.

Doritorii de a ocupa această stațiune învățătorescă au de a-și subșterne suplicile instruite conform legilor din vigoare, la subscrisul oficiu. În conțelegere cu comitetul parochial.

Fūzeș-Sâmpetru, 30 August 1883

Oficiul protopresbiteral român gr. or. al tractului Unguraș.

Petru Roșca m. p., protopresbiter.

Nr. 165 [518] 3—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Cetății de peatră se publică prin această concurs amēsurat prescrișelor „Statutului Organic“ §. 63 combinat cu §. 23 p. 5 și a instrucțiunii votate de Sinodul archidieceșan la 13 Aprile 1877 Nr. 191 §. 7.

Fiitorii protopresbiter ca atare va fi totodată și paroch în locul central al tractului anume în comuna Făuresci așa însă: că până la deșnirea în vacanță a parochiei protopresbiterale, care în prezent e ocupată definitiv, fiitorul protopresbiter se va folosi numai de venitele propresbiterale mai jos specificate.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiteral sânt: venitele ordinari protopresbiterale, cari stau din ajutorul de stat și din tacșele ce incurg pentru ședulele de cununie, pentru vizitarea comunelor tractuali, pentru procesele divorțiale și pentru alte funcțiuni speciale protopresbiterale.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și bine meritați pe tere-

nul bisericesc și scolar, avēnd totodată a documenta o pregătire cel puțin de VIII clase gimnasiale sau reale cu testimoniu de maturitate, că au terminat studiile teologice la vreunul din institutetele metropoliei noastre, și au susținut cu succes bun esamenul riguros de calificațiune sau cari după pregătirea indicată mai sus au terminat studiile teologice la vreun institut ortodox atarā de metropolia noastră, dar apoi au depus esamenul de calificațiune înainte comisiunei esaminătoare a consistoriului archidieceșan.

Pot însă concurge și fără testimoniu de calificațiune profesorii de teologie și preoții chirotoniți înainte de introducerea esamenelor de calificațiune dacă în celelalte au calificațiunea prescrișă de mai sus.

În mod escepțional pot concurge și fără prescrișă calificațiune gimnasială acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acuratețā manifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avē dela consistoriul archidieceșan (plēnar) specialā îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voesc a concurge la acest post au ași așterne suplicile de concurs la Veneratul Consistoriu archidieceșan în Sibiu în restimp de 30 de zile dela prima aparițiune a acestui concurs în foaia „Telegraful Român“, alăturând câte o tabelā de calificațiune, care se conținā numele, caracterul, (rangul bisericesc) și locuința concurentului, anii etății (anul, luna și ziua nascerei), studiile pregătitoare afarā de cele teologice (anul, locul și categoria acelora), esamenul de maturitate și altele; studiile pregătitoare teologice (anul și locul acelora și esamenul de calificațiune), serviciile de până acum pe terenul bisericesc (timpul, locul și categoria acelora) în fine cunoscința limbelor și alte reflexiuni

Datele din această tabelā sânt de a se întari cu documente, cari se se accludă în orginal, precum carte de botez, testimonii scolastice și de maturitate, testimonii teologice și de calificațiune, atestate de serviții bisericesci și eventual toate altfel de recomandări.

Cărpeniș, la 14 August 1883.

Comitetul protopresbiteral gr. or. al Cetății de peatră.

președinte. notariu.

Ioan Siovrea m. p., Gavril Cărlig m. p., adm. protopresb.

Nr. 150. [530] 1—3

EDICT.

Nicolae Dordea de religiunea gr. or. din Topârcea, comitatul Sibiului, carele de vre-o 15 ani au părășit cu necredință pre legiuita sa soția Ana născ. Vecerdeā tot de acolo, fără a se sci ubicațiunea, se citează prin această, ca în termen de trei luni dela prima publicare a acestui edict se se prezenteze înainte subsemnatului scaun protopresbiteral, ca for matrimonial de prima instanță, căci la din contrā și în absența lui se va pertracta și decide procesul intentat contrā-i de cătrā soția sa.

Sibiu, 20 August, 1883.

Scaunul protopresbiteral gr. or. al tractului Săliștei, ca for matrimonial de I. instanță.